

In 1976 werd ik voor het eerst verliefd op een stad. Ik merkte het zodra ik thuis was. Iedere minuut die ik niet met de geliefde doorbracht voelde als een verloren minuut. Het was Venetië. Ik was wanhopig, moest terug, wilde er wonen, het liefst in een palazzo natuurlijk, maar met een kamer aan een rustig pleintje nam ik ook genoegen. Na een aantal pogingen van telefoontjes met mensen die me wellicht via via konden helpen aan een eerste contact – er was nog geen internet – gaf ik het verhuisplan op. Ik besloot om gewoon zo vaak mogelijk naar Venetië te gaan en dan steeds te logeren in dezelfde kamer in hotel la Residenza. Een prachtig, beetje muf hotel. Een palazzo waarvan het balkon van kamer 2 uitkeek op een rustig pleintje, vlak achter de Riva Degli Schiavoni. Een hoge ontbijtzaal met kroonluchters en schilderijen van aansuizende, levensgrote mannen en vrouwen in wapperende gewaden. Ze hingen voor dikke scheuren in de muren en ik stelde me voor hoe de boel zou instorten met het verhangen van de schilderijen. Het hotel was geheel in stijl met de stad. Aus einem Guss, zonder moderne architectuur of design. Ik was verliefd op een stad op leeftijd die langzaam maar zeker wegzank, onder water verdween en dat ik daar getuige van mocht zijn.

Ieder jaar ging ik naar Venetië. In het voorjaar, zomer, winter of herfst en altijd was ze weer even mooi. De verliefdheid werd echte liefde. Ik had mijn vaste plekken zoals de Zattere en het graf van Tine, de echtgenote van Multatuli op het dodeneiland San Michel. Toen ik het voor het eerst ontdekte stond haar grafzerk scheef, was haar naam nauwelijks leesbaar en werd ze overwoekerd door klimop. Een paar jaar later was het graf ineens een beetje opgeknapt en stond er een vers bloemetje bij. Blijkbaar was ik niet de enige die haar wist te vinden en dat vond ik jammer. Dit soort kleine plaagstootjes deelde mijn geliefde steeds vaker uit. Dan was er opeens een gebouw van een nieuwe verflaag voorzien, of nog erger, een beetje opgeknapt. Maar toen in een herfst het water tegen de toonbanken klotste van de café's en winkels aan het Piazza San Marco, laaide de verliefdheid weer op. De orkestjes speelden door, Venetianen waadden in hun lieslaarzen door het water en deden ook alsof er niets aan de hand was. De ondergang van de Titanic in een schitterende slowmotion.

Maar in 1987 was de liefde in één klap over. Er stond een torenhoge hijskraan aan het Canal Grande en er fonkelde een geheel opgefrist palazzo. Niemand had mij iets gevraagd. Ik kon het niet aanzien, ik haatte de Amerikanen die het geld hiervoor bij elkaar geharkt hadden. Venetië begon te lijken op een vrouw op leeftijd die met botox en chirurgie de tijd de baas wil blijven. Sindsdien ben ik nooit meer in Venetië geweest.

34 jaar na mijn eerste bezoek aan Venetië overkomt het me weer, nu in een ander deel van de wereld. Ik ben naar Havana geweest en weer onverwacht verliefd geworden. Niet zo heftig als weleer, maar het doet er aan denken. Ik zie wel dat ik eigenlijk te laat ben, dat Havana ook al chirurgisch wordt opgetuigd, maar ik ben wat ouder en minder kritisch geworden. Het gaat hier zo te zien alleen om de voorgevels, de rest erachter wordt gesloopt of blijft gewoon de bouwval die het al jaren is. En de Cubanen, de muziek, het ontbreken van reclames in de openbare ruimte, de kleuren van de oude cadillacs en chevrolts compenseren de bouwlust ruimschoots. Deze nieuwe liefde zal korter duren, ik voel het, maar ik kom terug, al was het alleen maar om even te zitten op het terras van Hotel Nacional met een cuba libre, en neer te kijken op de klotsende golven die over de rand van de Malecom boulevard proberen te komen.